

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1981-1982

27 JANUARI 1982

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer P. Van Gremberge C.S. —

houdende een correcte treinterminologie
bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het is algemeen bekend dat de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen op de verlichte uurtabellen (aard der treinen), de borden „Uur - Bestemming - Categorie” en via de microfoons in de Brusselse en Vlaamse stations, de termen „expres, direct, semi-direct en omnibus” gebruikt in plaats van de correcte Nederlandse woorden „sneltrain, halfsneltrain en stoptrein”. Het rijtje kan eventueel aangevuld worden met „doorgaande trein, half doorgaande trein en stoptrein”. Op de Nederlands- en tweetalige aanplakbiljetten (dienstregelingen) wordt enkel „omnibus” vermeld.

De spoorwegmaatschappij rechtvaardigt het gebruik van deze niet-Nederlandse woorden met het argument dat zij voortdurend moeilijkheden ondervindt – voor wat de berichten en mededelingen aan het publiek betreft – om deze termen naast elkaar te plaatsen of om ze zo dicht mogelijk bij elkaar te plaatsen. Daarom bezigt ze te Brussel een enkele term bijvoorbeeld „omnibus” voor de twee talen omdat er anders plaats moet worden gevonden voor twee woorden. Ook treinwachter en hoofdtreinwachter zijn geen correcte Nederlandse termen.

Vooraanstaande taalkundigen en personen, zoals drs. Jozef van Overstraeten, de professoren Paardekoper (Kulak), Vanaecker (Rug), Willemyns (VUB), Frans Debrabander enzovoort, en de verenigingen Vlaamse Toeristenbond, Verbond Vlaams Overheidspersoneel, Vlaams Komitee voor Brussel, Algemeen-Nederlands Verbond, Davidsfonds, Vereniging Alge-

meen Nederlands, Vlaamse Volksbeweging, Federatie Vlaamse Vrouwengroepen, Vlaams Komitee Druivenstreek enzovoort, kunnen het standpunt van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen niet bijtreden en wel om volgende redenen :

1) het is een kleinigheid om aan de bedienden mee te delen dat zij – via de microfoons – de juiste woorden dienen om te roepen ;

2) er doet zich geen enkel probleem voor om in Vlaanderen op de gele aanplakbiljetten (dienstregelingen) „omnibus” te vervangen door „stoptrein”. Te Brussel en in Nederlandstalige gemeenten met faciliteiten kan hetzelfde toegepast worden ;

3) in de Brusselse stations zijn de verlichte uurtabellen (aard der treinen) afzonderlijk Nederlands- en Franstalig opgesteld. De Nederlandse kunnen dus gemakkelijk voorzien worden van „sneltrain” enzovoort ;

4) de borden (bestemmingen) „Uur – Bestemming – Categorie” voor de treinen in de Brusselse en Vlaamse stations zijn eveneens voorzien van deze niet-correcte woorden. Hiervoor kan ook een oplossing gevonden worden ;

5) in de Vlaamse stations kunnen de niet-Nederlandse woorden (verlichte uurtabellen) gemakkelijk vervangen worden door de juiste termen.

Oplossingen zouden er onder meer kunnen in bestaan pictogrammen of afkortingen te gebruiken.

Er kan gesteld worden dat de spoorwegmaatschappij van slechte wil is om aan dit probleem een positieve oplossing te geven.

De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen zou de terminologie die voor ons bestemd is, dienen te vernederlandsen (vgl. Dr. M. Galle : Voor wie haar soms geweld aandoet – Deel 2, Vlaamse Pockets nrs. 246/247).

P. VAN GREMBERGEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

De Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen (NMBS) dient de niet-Nederlandse terminologie te vervangen door algemeen aanvaarde Nederlandse woorden die zowel in België als in Nederland dienstig en begrijpelijk zijn.

Artikel 3

De Vlaamse Executieve bepaalt de modaliteiten van uitvoering van dit decreet.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

P. VAN GREMBERGEN

W. JORISSEN

J. BELMANS
